

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 maart 2017

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**over de gedeeltelijke openstelling van het
Domein van Laken voor het publiek**

(ingediend door de heren Gilles Vanden Burre
en Stefaan Van Hecke c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 mars 2017

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant à l'ouverture partielle du domaine
de Laeken au public**

(déposée par MM. Gilles Vanden Burre
et Stefaan Van Hecke et consorts)

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	Abréviations dans la numérotation des publications:
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

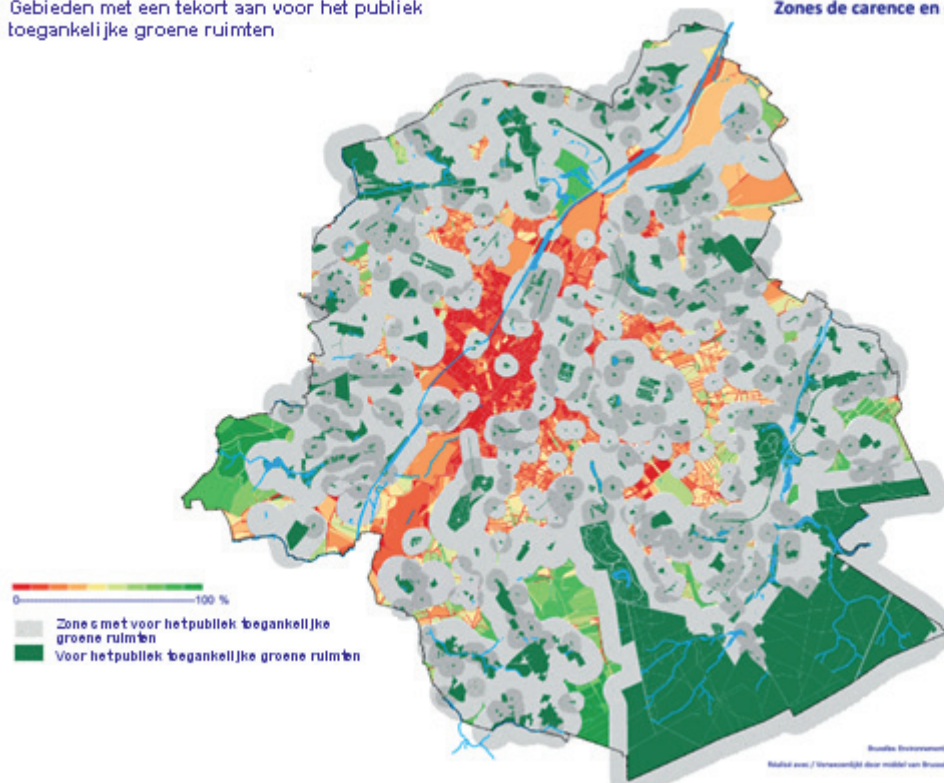
Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel : publicaties@lachambre.be
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

“Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt algemeen genomen over heel wat groene ruimten. Zij zijn echter niet gelijkmatig verspreid over het grondgebied. Het dichtbebouwde centrum en de armste gemeenten hebben een tekort aan ruimten voor spel en ontspanning. Nochtans zijn dergelijke terreinen essentieel voor het welzijn van de Brusselaars.”. Dat uittreksel uit het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling krijgt overduidelijk bevestiging door de kaart met de “Gebieden met een tekort aan voor het publiek toegankelijke groene ruimten”.

Gebieden met een tekort aan voor het publiek toegankelijke groene ruimten

Het merendeel van die gebieden met een tekort aan groene ruimten ligt langs het kanaal, en dat geldt zeker voor het noordelijk deel ervan. Laag-Schaarbeek, de Masui-wijk en laag-Laken hebben inderdaad te weinig grote en goede groene ruimten.

Hoogstwaarschijnlijk heeft die vaststelling ertoe geleid dat met het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling de meeste van die zones werden opgenomen in een zone voor vergroening en dat daar werd voorzien in de aanleg van twee groene zones, of in een onderzoek voor de uitbouw ervan.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

“La Région de Bruxelles-Capitale est globalement bien pourvue en espaces verts. Néanmoins, la répartition n’est pas équilibrée et la zone centrale densément construite souffre à certains endroits d’un manque criant d’espaces verts. Le centre et les communes les plus pauvres connaissent actuellement un manque d’espaces de détente et de jeu, pourtant indispensables au bien-être des habitants”. Cet extrait du projet de Plan Régional de Développement Durable est extrêmement bien illustré par la carte des “zone de carence en espaces verts accessibles au public”.

Ces zones de carence sont pour la plupart situées le long du canal et la portion nord de celui-ci n’échappe pas à la règle. Le bas de Schaarbeek, le quartier Masui et le bas de Laeken souffrent en effet d’un déficit d’espaces verts vastes et de qualité.

C’est d’ailleurs très certainement en se fondant sur ce constat que le projet de Plan Régional de Développement Durable inscrit la plupart de ces zones dans un périmètre de zone de verdoiment et y prévoit la réalisation ou l’étude d’implantation de deux espaces verts.

Nochtans ligt in die sector al een enorme groene zone. Het Koninklijk Domein van Laken, met een oppervlakte van 186 ha, meer dan die van de gemeente Sint-Joost-ten-Node, de helft groter dan het Terkamerenbos (122 ha) of gelijk aan 250 voetbalvelden, is thans niet toegankelijk voor het publiek.

De gedeeltelijke openstelling van dat domein voor het publiek zou dus een unieke kans zijn om die kanaalzone en de naburige wijken te voorzien van een bijkomende grote groene long, ook voor recreatieve doeleinden. Dat zou tevens bijdragen tot de stedenbouwkundige en kwalitatieve ontwikkeling van het noordelijk gedeelte van de kanaalzone en de omgeving ervan.

De helft van de Brusselse bevolking woont in een zone die minder dan twee kilometer van het kanaal verwijderd is, maar die dichtbevolkte zone telt weinig of geen echte parken. Door de gedeeltelijke openstelling van het Koninklijk Domein zou de bevolking van die zone van de hoofdstad van Europa dus ruimschoots gebruik kunnen maken van een echte groene zone om er tot rust te komen en uit te blazen, naast het Terkamerenbos in het zuiden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De openstelling zou kunnen gebeuren via de bestaande toegangshekken en wegen: de Paleizenstraat over de Bruggen, de Grotstraat, het Onze-Lieve-Vrouwvoorplein van Laken, alsook de andere kant van het park, waar toegang mogelijk is via het grote hek aan de Van Praetbrug.

De openstelling van het park zou tevens de mogelijkheid bieden het oude station van het Koninklijk Park, vlak naast de spoorwegbrug, alsook het lustpaviljoen van het park opnieuw in gebruik te nemen. Die liggen heel dicht bij de muur aan de kanaalzijde, waarin opnieuw een toegang kan gemaakt worden, zoals in de 18^e eeuw.

Het Domein van Laken is opgelijst en in kaart gebracht als onderdeel van het gewestelijk groen erfgoed. De fauna en flora ervan werd geïnventariseerd. Het domein behoort *de facto* tot het groene en blauwe netwerk van het Gewest. Het feit dat het tot op heden niet toegankelijk is voor het publiek maakt het tot een zeer rustige plek, hetgeen biodiversiteit in de hand werkt. Om dat natuurlijk en ecologisch erfgoed te bewaren, zou dus uiteraard grote aandacht vereist zijn indien het – zelfs gedeeltelijk – wordt opengesteld voor het publiek. De knowhow van Leefmilieu Brussel ter zake is zodanig dat men volkomen gerust mag zijn over de bewaring en het redelijk gebruik van de natuursite, zelfs als die gedeeltelijk voor het publiek wordt opengesteld.

Pourtant, dans cette zone, un énorme espace vert existe. D'une superficie de 186ha, soit plus que la superficie de la Commune de Saint-Josse-ten-Noode, 1,5 fois le Bois de la Cambre (122ha) ou l'équivalent de plus de 250 terrains de football, le domaine royal de Laeken n'est actuellement pas accessible au public.

L'ouverture partielle de ce domaine au public constituerait donc une opportunité unique d'offrir à cette zone du canal et ses quartiers avoisinants un vaste espace de respiration et de loisirs supplémentaires. Elle participerait également à l'évolution urbanistique et qualitative du tronçon Nord du Canal et de ses alentours.

Alors que la moitié de la population de Bruxelles vit dans un périmètre situé à moins de deux kilomètres du Canal, cet espace densément peuplé ne comporte pourtant que peu ou pas de véritable zone de parc. Par l'ouverture partielle du domaine royal, cette zone de la capitale de l'Europe bénéficierait largement d'un véritable espace vert pour se délasser et respirer à l'instar du Bois de la Cambre dans le Sud de la Région de Bruxelles-Capitale.

L'ouverture pourrait se faire via les grilles d'accès et chemins existants: rue des Palais-outré-Ponts, rue de la Grotte, place du parvis Notre-Dame de Laeken ainsi que de l'autre côté du parc grâce à l'accès par la grande grille située au pont Van Praet.

Ouvrir le parc permettrait aussi de remettre en usage l'ancienne gare du parc Royal, juste à côté du pont du chemin de fer ainsi que le pavillon de plaisance du parc, situé tout près du mur, côté canal, dans lequel un accès pourrait être rétabli comme au XVIIIème siècle.

Le Domaine de Laeken est répertorié et cartographié en tant qu'élément du patrimoine vert régional. Il a fait l'objet d'inventaires faunistiques et floristiques. Il appartient, *de facto*, au maillage vert et bleu de la Région. Le fait qu'il est inaccessible au public jusqu'à ce jour se traduit par une grande quiétude du site, ce qui favorise la biodiversité. Afin de préserver ce patrimoine naturel et écologique, une ouverture au public, même partielle, devrait évidemment faire l'objet d'une attention toute particulière. Le savoir-faire de Bruxelles-Environnement en la matière est de nature à rassurer pleinement quant à la préservation et l'usage raisonné du site naturel, même s'il devenait pour partie public.

Tot slot moet de veiligheid en de bescherming van de privacy van de koninklijke familie absoluut gewaarborgd worden. De topografie van de site lijkt het vrij makkelijk te maken om het zuidwestelijke derde van het domein af te bakenen, en wel door de aanwezigheid van tal van vijvers. Die zone openstellen voor het publiek lijkt ons dus volkomen denkbaar en realistisch.

Het voorbeeld van het Koninklijk Park van Oslo, in Noorwegen, dat opengesteld is voor het publiek, kan in vele opzichten een inspiratiebron zijn.

De gedeeltelijke openstelling van het Domein van Laken is dus niet alleen nodig en wenselijk, maar ook mogelijk zonder te hoge kosten of grote aanpassingen inzake beveiliging.

Enfin, la sécurité et la protection de la vie privée de la famille royale devront impérativement être garantis. La topographie du site semble permettre assez aisément d'isoler le tiers sud-ouest du domaine en raison de la présence d'un réseau d'étangs. Une ouverture au public de cette zone nous semble donc parfaitement envisageable et réaliste.

L'exemple du Parc Royal d'Oslo, en Norvège, ouvert au public peut d'ailleurs à maints égards constituer une source d'inspiration.

L'ouverture partielle du domaine de Laeken est donc non seulement nécessaire et souhaitable, elle est également possible sans grands frais ni grandes adaptations en matière de sécurisation.

Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges GILKINET (Ecolo-Groen)
Kristof CALVO (Ecolo-Groen)
Benoit HELLINGS (Ecolo-Groen)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. aangezien het voor de Brusselaars heel belangrijk is, ook voor hun gezondheid, om te voorzien in natuurlijke ontspannings- en speelzones, teneinde hun noodzakelijk welzijn te waarborgen;

B. aangezien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over het algemeen goed voorzien is van groene ruimtes, maar de spreiding ervan niet evenwichtig is;

C. aangezien de dichtbebouwde en -bewoonde centrale zone een schrijnend gebrek aan groene zones vertoont;

D. aangezien het ontwerp van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling dat bevestigt, zoals wordt aangetoond door de kaart van de “Gebieden met een tekort aan voor het publiek toegankelijke groene ruimten”;

E. aangezien het merendeel van die zones met een tekort aan groen langs het kanaal gelegen zijn, en aangezien dat zeker geldt voor het noordelijk gedeelte ervan;

F. aangezien laag-Schaerbeek, de Masui-wijk en laag-Laken inderdaad een tekort vertonen aan ruime en kwaliteitsvolle groene zones;

G. aangezien het ontwerp van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling de meeste van die zones opneemt in een zone voor vergroening en daar voorziet in de aanleg van twee groene zones, of in een onderzoek voor de uitbouw ervan;

H. aangezien dat noordelijk kanaalgebied een enorme groene zone telt, met een oppervlakte van 186 ha, te weten het Koninklijk Domein van Laken;

I. aangezien de gedeeltelijke openstelling van dat domein voor het publiek een unieke kans zou zijn om die zone van het kanaal en de naburige wijken te voorzien van een groot extra gebied waar men kan uitblazen en er vrije tijd doorbrengen;

J. aangezien die gedeeltelijke openstelling tevens zou bijdragen tot de stedenbouwkundige en kwalitatieve ontwikkeling van het noordelijk gedeelte van de kanaalzone en de omgeving ervan;

K. aangezien het Koninklijk Domein van Laken opgelijst en in kaart gebracht is als onderdeel van het gewestelijk groen erfgoed, en het bijgevolg logisch zou

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRESENTANTS,

A. vu la nécessité vitale et sanitaire d’offrir des espaces naturels de détente et de jeu aux bruxellois afin de garantir leur indispensable bien-être;

B. vu que la Région de Bruxelles-Capitale est globalement bien pourvue en espaces verts mais que leur répartition n’est pas équilibrée;

C. vu que la zone centrale densément construite et habitée souffre d’un manque criant d’espaces verts;

D. vu que le projet de Plan Régional de Développement Durable confirme et illustre cette réalité en cartographiant les “zones de carence en espaces verts accessibles au public”;

E. vu que ces zones de carence sont pour la plupart situées le long du canal et que la portion nord de celui-ci n’échappe pas à cette règle;

F. vu que le bas de Schaerbeek, le quartier Masui et le bas de Laeken souffrent en effet d’un déficit d’espaces verts vastes et de qualité;

G. vu que le projet de Plan Régional de Développement Durable inscrit la plupart de ces zones dans un périmètre de zone de verdoiment et y prévoit la réalisation ou l’étude d’implantation de deux espaces verts;

H. vu que dans cette zone nord du canal, un énorme espace vert existe, d’une superficie de 186ha, à savoir le Domaine royal de Laeken;

I. vu que l’ouverture partielle de ce domaine au public constituerait une opportunité unique d’offrir à cette zone du canal et ses quartiers avoisinants un vaste espace de respiration et de loisirs supplémentaires;

J. vu que cette ouverture partielle participerait également à l’évolution urbanistique et qualitative du tronçon nord du canal et de ses alentours;

K. vu que le Domaine royal de Laeken est répertorié et cartographié en tant qu’élément du patrimoine vert régional, il serait logique que ce patrimoine soit

zijn om dat erfgoed gedeeltelijk toegankelijk te maken voor de Brusselaars;

L. gelet op de *knowhow* van Leefmilieu Brussel in verband met het beheer van groene zones, waardoor absolute zekerheid wordt geboden omtrent de bewaring en het redelijk gebruik van de natuursite, zelfs als die gedeeltelijk voor het publiek wordt opengesteld;

M. aangezien de topografie van de site het vrij makkelijk lijkt te maken om het zuidwestelijke derde van het domein af te bakenen, door de aanwezigheid van tal van vijvers, en zo te zorgen voor de veiligheid en de bescherming van de privacy van de koninklijke familie;

N. gelet op de buitenlandse voorbeelden, zoals het Koninklijk Park van Oslo, in Noorwegen, dat opengesteld is voor het publiek, die in vele opzichten een inspiratiebron kunnen zijn;

O. overwegende dat de gedeeltelijke openstelling van het Domein van Laken dus niet alleen wenselijk, maar ook noodzakelijk is;

P. overwegende dat een dergelijke openstelling mogelijk is zonder grote kosten of aanpassingen inzake beveiliging;

VERZOEKT DE FEDERALE REGERING:

zo vlug mogelijk onderhandelingen te starten met de Koninklijke Schenking en de Regie der gebouwen, teneinde de gedeeltelijke openstelling voor het publiek van het Koninklijk Domein van Laken te verwezenlijken.

16 februari 2017

partiellement accessible aux Bruxellois;

L. vu que le savoir-faire de Bruxelles-Environnement en matière de gestion d'espaces verts est de nature à rassurer pleinement quant à la préservation et à l'usage raisonné du site naturel, même partiellement rendu public;

M. vu que la topographie du site semble permettre assez aisément d'isoler le tiers sud-ouest du domaine en raison de la présence d'un réseau d'étangs et ainsi d'assurer la sécurité et la protection de la vie privée de la famille royale;

N. vu les exemples étrangers tel que le Parc Royal d'Oslo, en Norvège, ouvert au public, qui peuvent constituer des sources d'inspiration;

O. considérant que l'ouverture partielle du Domaine de Laeken est donc non seulement souhaitable mais aussi nécessaire;

P. considérant qu'une telle ouverture est possible sans grands frais ni grandes adaptations en matière de sécurisation;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT FÉDÉRAL:

d'entamer au plus vite des négociations avec la Donation Royale et la Régie des bâtiments en vue de concrétiser l'ouverture partielle du domaine royal de Laeken au public.

16 février 2017

Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges GILKINET (Ecolo-Groen)
Kristof CALVO (Ecolo-Groen)
Benoit HELLINGS (Ecolo-Groen)